

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 13 0 V 006582 22 GŽ
Banjaluka, 10.08.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Tanje Bundalo, kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u vanparničnoj stvari predlagača M.G, zastupanog po punomoćniku R.K., advokatu iz D. i protivnika predlagača I.K. iz T., zastupanog po punomoćniku A.P., advokatu iz T., radi priznanja strane sudske odluke, odlučujući o žalbi predlagača protiv rješenja Okružnog suda u Doboju broj 13 0 V 006582 21 V od 18.04.2022. godine, na sjednici održanoj dana 10.08.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

Žalba predlagača se odbija i rješenje Okružnog suda u Doboju broj 13 0 V 006582 21 V od 18.04.2022. godine, potvrđuje.

Odbija se zahtjev protivnika predlagača za naknadu troškova žalbenog postupka.

Obrazloženje

Prvostepenim rješenjem Okružnog suda u Doboju broj 13 0 V 006582 21 V od 18.04.2022. godine odbijen je prijedlog predlagača za priznanje strane sudske odluke, presude Zemaljskog suda u Kelnu broj 24 O 323/20 od 10.05.2021. godine.

Blagovremenom žalbom prvostepeno rješenje pobija predlagač kako iz sadržaja žalbe proizlazi zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijano rješenje ukine.

U odgovoru na žalbu protivnik predlagača je predložio da se žalba odbije i predlagač obaveže da protivniku predlagača nadoknadi troškove sastava odgovora na žalbu u iznosu od 987,00 KM+PDV 17%, u skladu sa Advokatskom tarifom FBiH.

Žalba nije osnovana.

Predmet odlučivanja u ovom vanparničnom postupku je zahtjev predlagača da se prizna odluka stranog suda - presuda Zemaljskog suda u Kelnu broj 24 O 323/20 od 10.05.2021. godine, koja u prevodu koji je dostavio predlagač uz prijedlog za njeno priznanje, glasi: presuda o propustu u pravnoj stvari M.G. protiv I.K., donesena 10.05.2021. godine, kojom se tuženi osuđuje/obavezuje da podnosiocu zahtjeva uruči/preda putničko motorno vozilo A.A. 3.0 TDI, broj šasije ..., datum prve registracije ...2013. godine, da troškove pravnog spora snosi tuženi, da je presuda preliminarno izvršna, da utvrđena vrijednost spora iznosi 25.000,00 evra.

Kopiju navedene presude na njemačkom jeziku i prevod po sudskom tumaču S.N. uz prijedlog je dostavio predlagač.

Prvostepeni sud je navedeni prijedlog zajedno sa odlukom, čije se priznanje traži, dostavio protivniku predlagača, koji se izjasnio da se protivi prijedlogu za priznanje strane sudske odluke iz razloga što strana odluka ima formalne nedostatke u vidu nepostojanja Apostille pečata, kao i zbog činjenice da je protiv iste protivnik predlagača blagovremeno izjavio pravni lijek zbog toga što mu je onemogućeno učestvovanje u postupku, o kojem još uvijek nije odlučeno, te je odbio prijedlog nalazeći da nisu ispunjeni uslovi iz odredbe člana 87. Zakona o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 43/82-72/82 – u daljem tekstu ZRSZ), jer je predmetna odluka o propustu donesena od strane Zemaljskog suda u Kelnu, preliminarno (privremeno) izvršna i da uz prijedlog za priznanje nije dostavljena potvrda o pravosnažnosti presude, što predlagač nije otklonio ni po pozivu suda koji mu je upućen 15.12.2021. godine uz napomenu da će, ukoliko ne dostavi traženo, sud odlučiti o prijedlogu za priznanje strane sudske odluke na osnovu dokaza u spisu, da je protiv protiv presude dozvoljen pravni lijek – prigovor, da je protivnik predlagača dokazao da je isti blagovremeno izjavio Pokrajinskom суду u Kelnu koji odlaže stupanje na snagu presude.

Prvostepeni sud dalje navodi da je prilikom donošenja odluke cijenio i odredbe člana 704. Zakona o parničnom postupku SR Njemačke kojim je propisano da se izvršenje provodi na osnovu pravosnažnih presuda ili presuda koje su proglašene preiliminarno (privremeno) izvršnim, kao i člana 705. istog zakona kojim je propisano da presude ne postaju pravosnažne prije isteka roka za podnošenje žalbe ili prigovora, te da se blagovremenim podnošenjem žalbe ili prigovora odlaže stupanje na snagu odluke. Dakle, shodno citiranim zakonskim odredbama, u pravnom sistemu SR Njemačke odluka može postati privremeno izvršna i prije sticanja svojstva pravosnažnosti, dok blagovremeno podnošenje prigovora odlaže stupanje na snagu odluke. Na kraju, potvrdu o pravosnažnosti izdaje prvostepeni sud ili sud višeg stepena dok traje pravni spor na višoj instanci (član 706. Zakona o parničnom postupku SR Njemačke).

Protivnik predlagača prigovara u žalbi da se odluka temelji na prevodu sudskog tumača S.N., te uz žalbu dostavlja prevod sudskog tumača J.R. da se radi o presudi zbog izostanka, koji se u dijelu koji se odnosi na mogućnost izjavljivanja pravnog lijeka razlikuje od prevoda sudskog tumača S.N.

Prema odredbi člana 86. ZRSZ, strana sudska odluka se izjednačava sa odlukom suda u Bosni i Hercegovini, ako je prizna nadležni sud u Bosni i Hercegovini.

Postupak priznanja strane sudske odluke provodi se u saglasnosti sa odredbom člana 101. ZRSZ, u kome nadležni sud ispituje postojanje uslova propisanih odredbama člana 86. do 100. ZRSZ, koji se primjenjuje u Republici Srpskoj na osnovu člana 458. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP).

Prije donošenja rješenja o priznanju strane sudske odluke, sud je ovlašten provjeriti pravosnažnost odluke čije priznanje se traži (član 87. ZRSZ); da li je lice protiv koga je odluka donesena moglo sudjelovati u postupku pred sudom (član 88.); postoji li u odnosnoj pravnoj stvari isključiva nadležnost organa na čijem području treba provesti postupak priznanja (član 89.); postoji li u istoj stvari pravosnažna odluka nadležnog organa na čijem području treba provesti postupak priznanja ili rješenje o priznanju neke druge strane odluke o istoj stvari (član 90.); da li postoji uzajamnost (koja se, u smislu odredbe člana 92. stav 3. istog zakona prepostavlja ako se suprotno ne dokaže) i da li je odluka u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine, utvrđenim osnovama društvenog uređenja (član 91.).

Prihvatajući razloge prvostepenog suda, ovaj sud nalazi da se žalbom predлагаča ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost pobijanog rješenja.

Naime, predлагаč nije uz prijedlog za priznanje dostavio potvrdu nadležnog stranog suda, odnosno drugog organa o pravosnažnosti te presude po pravu države u kojoj je donesena, što je jedna od neophodnih prepostavki za priznanje shodno odredbi člana 87. ZRSZ, jer se postojanje te prepostavke potvrđuje odgovarajućim formalnim aktom po pravu države u kojoj je odluka čije priznanje se traži donesena.

On to nije učinio ni po pozivu suda koji mu je upućen 15.12.2021. godine.

Zbog toga se pravilnim ukazuje zaključak prvostepenog suda, da nije bilo mesta udovoljiti zahtjevu za priznanje strane sudske odluke, jer se kod takvog stanja stvari, bez dostavljanja potvrde o priznanju, ne može na pouzdan način utvrditi pravosnažnost strane presude čije se priznanje traži, kao osnovnog uslova za njeno priznanje.

U smislu odredbe člana 91. ZRSZ, kontrola priznanja znači i provjeru da li je odluka čije priznanje se traži u pogledu postupka i prava koje je primjenjeno u suprotnosti sa domaćim pravom, odnosno da li bi rezultat njene primjene i njeni učinci u pojedinačnim sporovima bili nespojivi po domaćem pravu.

Tvrđnje predлагаča da je presuda stranog suda izvršna a samim tim i pravosnažna, te da je izjavljen vanredni pravni lijek nisu osnovane. Pogrešno žalilac smatra da činjenica da je na prevodu strane sudske odluke konstatovano „izvršni primjerak“, „otpravak izvršne presude“, čini tu presudu istovremeno i pravosnažnom.

Prema prevodu strane sudske odluke prigovor se može izjaviti u „vanrednom roku od dvije sedmice“, pa je jasno da se ne radi o vanrednom pravnom lijeku, već da je protiv te presude dozvoljeno ulaganje prigovora/žalbe (koju je protivnik predлагаča i uložio), što znači da je odluka postala izvršna i da prigovor/žalba ne odlažu izvršenje, ali da nije postala i pravosnažna, jer pravosnažnost nastaje u momentu uručenja odluke protiv koje se više ne može uložiti redovni pravni lijek ili je ovo pravno sredstvo bezuspješno iskorišteno.

Prema domaćem pravu (član 25. stav 1. Zakona o izvršnom postupku Republike Srpske - „Sl. glasnik RS“, broj 59/03, 85/03, 64/05, 118/07, 29/10, 57/12, 67/13, 98/14 i

66/18, dalje: ZIP) sudska odluka je izvršna ako je postala pravosnažna i ako je protekao rok za njeno ispunjenje, a samo izuzetno, izvršenje se može odrediti i na osnovu sudske odluke koja nije postala pravosnažna ako je zakonom propisano da žalba ili koji drugi pravni lijek ne zadržava izvršenje odluke (stav 5. člana 25. ZIP).

Međutim, ovakva mogućnost - da žalba ili koji drugi pravni lijek ne zadržava izvršenje odluke za predaju stvari-vozila u konkretnom slučaju, nije propisana domaćim pravom, po kome se cijene uslovi priznanja u smislu odredbe člana 91. ZRSZ, pa proizlazi da je odluka čije priznanje se traži u pogledu postupka i prava u suprotnosti sa domaćim pravom, što je još jedan razlog zbog koga je valjalo odbiti priznanje odluke koje predлагаč traži.

Slijedom datih razloga, ovaj sud je, primjenom člana 235. stav 1. tačka 2. ZPP, a u vezi sa članom 2. stav 2. Zakona o vanparničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 36/09, 91/16 - u daljem tekstu ZVP), žalbu odbio i pobijano rješenje potvrdio.

Obzirom da troškovi odgovora na žalbu ne spadaju u nužne i neophodne troškove, u smislu odredaba člana 387. ZPP u vezi sa članom 2. ZVP, valjalo je, zahtjev protivnika predлагаča za naknadu ovog troška, odbiti.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Tačnost otpравka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić